

MRU-nyň galp waksinasiýa kampaniýasy

Category: Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 января, 2025

MRU-nyň galp waksinasiýa kampaniýasy MRU-nyň GALP WAKSINASIÝA KAMPANIÝASY

Waksina garşıy ýeke söz eşden batlaryna “**komplimasiýa**” diýýärler!

Bugün bärde ýazjaklarym “**komplimasiýa**” däl.

Ýazjaklarym amerikanlaryň «**Homeland**» ýa-da «**Blacklist**» teleserialy barada-da däl.

Başlabereýinmi onda:

Doktor **Şakil Afridi** Päkistanyň Peşewar Haýbar uniwersitetiniň medisina fakultetini 1990-njy ýylda tamamlady. Ýurduň demirgazyk-günbatar sebitindäki **Jamrud hassahanasynda** hirurg bolup işledi.

2010-njy ýylda Afridi sebitdäki on sekiz ýaşa çenli çagalara niýetlenen Gepatit-B keseline garşıy sanjym kampaniýasyny başlatdy. Kampaniýanyň eşidilmegi üçin sebit mahabat ýazgylary bilen dolduryldy. Teleýaýlymdan we radiodan çykyş edildi.

Waksinasiýa merkeziniň nämüçin ala-böle Abbottabat şäheridigi hiç kimiň ünsüni çekmedi. Hemmeleriň islegi çagalaryna Gepatit-B-niň mugt sanjymyny urdurmakdy.

Afridinim sanjym kampaniýasy gyzgalaňly dowam edýän wagty dünýänin habar beriş serişdeleriniň diline ýene bir habar düşdi:

Wagty: 2011-nji ýylyň 2-nji maýy.

Ýeri: Abbottabat.

«El-Kaidäni» gurujuy **Usame bin Ladin** ABŞ-nyň harby-deñiz güýcileriniň ýörite birliklerinden (спецназ) «**Navy SEALs**» tarapyndan gurnalan “Neptun naýzası operasiýasynda öldürülip Umman deñizine zyňyldy. Operasiýanyň dowamynda bin Ladinin ýaşajyk oglы **Halit** ýaly öýde galanlaryň barsy öldürildi.

Abbottabat şäherinde galyň diwarlar bilen gurşalan öyi MRU bin

Ladiniň kurýeri **Ebu Ahmet el-Kuweýtini** yzarlap anyklapdy.

Emma:

MRU öýdäki adamyň bin Ladindigine doly kepil geçirip bilenokdy.

Näme edendiklerine düşünen bolsaňyz gerek:

■ **ÝIGRIMI BÄŞ GEZEK DUŞUŞDY**

MRU-nyň Yslamabatdaky şahamcasynyň şefi **Jonatan Banks**. Ol uçarmansyz ucharlary bikanun ulanyp terakt gurnamakda ýakasyny tanadan adam.

Şakil Afridä çeňňek atanam Banksfy. Ol musulman taýpa we uruş ketdesi «**Lashkar-e-İslam**-yň lideri **Mangal Baghyň** Afridi bilen gatnaşygyndan peýdalandy.

Tüýsi üýtgedilen Afridi Yslamabatda “akýagyz bir zenan” bilen ýigrimi baş gezek duşuşdy. Her gezegem onuň elinde waksinasiýa kampaniýasynda ulanylan sowadyjy guty bardy.

Hawa, «Gepatit-B sanjym kampaniýasy» MRU-nyň pyrryldagydy, maksat – bin Ladiniň öлendigini doly anyklamakdy! Toplanan DNK maddy subutnamalary Bütindünýä Saglygy goraýyış guramasyn dan alynan sowadyjy gutulara salnyp MRU-ne ugradyldy.

Usame bin Ladiniň öldürilmeginden soñ Pákistan derňew komissiýasyny düzdi, ýurduň içine birugsat gurnalan operasiýany ýazgardy. Komissiýanyň 2012-nji ýylyň iýul aýyndaky habarnamasy Afridiniň “daşary ýurtly gizlin agentler bilen duşuşandygyny, olardan görkezme alandygyny we olara möhüm maglumatlar berendigini” aýtdy.

Afridi ýurdundan gaçjak bolanda Torkham gümrük postunda saklandy. Otuz üç ýyl azatlykdan mahrum edildi. Sanjym kampaniýasynda işlän on baş adam işden kowuldy...

ABŞ-MRU Afridiniň özlerine berilmegi üçin Pákistana maddy we ruhy taýdan zorluk çärelerini ulandy. Mysal üçin Afridä kesilen her ýyla garşylyk bir million ýurda berilýän kömekden 33 million dollar kesdi we ş.m.

Afridi bugün Amerikada gahryman, emma beýleki bir tarapda «**Taliban**» ýaly radikal yslamçy terror guramalaryň didiwanynda duran adamlaryň ilkinjileriniň biri. Hüt şonuň üçinem 2015-nji ýylда Afridiniň aklawjysy **Samiullah Khan Afridini** Peşawarda

atyp öldürdiler.

Geleliň, bu uzyn girişi ýazmagymyň sebäbine:

■ **YNAMSYZLYGYŇ SEBÄBI**

MRU-nyň saglygy goraýyş ulgamynyň işgärlerini ulanyp ýalan waksinasiýa kampaniýasyny geçirmegi howply-agyr netijelere getirdi.

Şondan soň Päkistan başlyklaýyn, oňa goňşy bolup oturan ýurtlaryň ilaty waksinasiýa kampaniýalaryny MRU-nyň operasiýasydyr öydýär. Mesele diňe terrorçy guramanyň militanlarynyň ele salymagynda däl, olar MRU-nyň adamlary önelgesizlige iterýändigine ynanýarlar.

Sanjyma ynamsyzlygy diňe "jahyllık" bilen düşündirip bilmersiňiz. «**Médecins Sans Frontières**» (Çäk tanamaýan lukmanlar» guramasy) şol sebäpli jansyzlyk maksady bilen saglygy goraýyş guramalarynyň we edaralarynyň hyzmatyndan peýdalananmagyň gelejekde ymgyr uly şübheleriň döremegine sebäp boljagyny we bular ýaly meýilnamalarda işlän saglygy goraýyş işgärleriniň jan saglygyny howp astyna saljakdyny nygtamak bilen MRU-nyň galp waksinasiýa kampaniýasyna nägilelik bildirdi.

Päkistan we Owganystan halkynyň 2015-nji ýıldan başlap çaga ysmazy bilen birlikde sanjymlara garşıy edýän çykyşlaryny, ynamsyzlyklaryny, ikirjiňlenmelerini diňe "dini garşylyklar" bilen baglanychdyryp düşündirmek ýeterlik däl. Meseläniň diňe saglyk-medisina tarapy ýok...

Klawiaturanyň başyna geçip "komplimasiýa teoriýasy" diýägeden işiň içinden çykan bolmak – aňsatçylyk-ýaltalyk!

Ýurdumyzda näçe adam Usame bin Ladini ele salmak üçin galp waksinasiýa kampaniýasynyň geçirilendigidinden habarly? A eýse entegem bilmeýän zatlarymyz näme?

Köpbilmişsireýän hondanbärsilik bilen adamlary saýrylaşdyrmaň, adamlara düşünjek boluň! Zorluk ulanma awtoritarizmi barypýatan faşizmdir...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 10.12.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW. Medisina